

stykke nr. 437). Men det er uheldigt, at der derved skete en forringelse af vilkårene for kontraktforskningen ved Danmarks tekniske Højskole og Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, hvor virksomhederne nu skal betale et større tillæg til lønomkostningerne (150 pct. mod hidtil 140 pct.), samtidig med at institutterne kun får lov at beholde halvdelen heraf mod tidligere 5/7.

I betragtning af erhvervslivets behov for produktudvikling og øget konkurrenceevne og i betragtning af kontraktforskningens beklageligt ringe omfang er der al mulig grund til at forbedre vilkårene i stedet for at forringe dem. Den normale betaling bør nedsættes fra 250 pct. til 200 pct. af lønudgifterne for at motivere virksomhederne til at udvise øget initiativ på området. Dog bør der være en vis bevægelighed i betalingsreglerne, der tager hensyn til ekstremt høje eller lave udgifter, og som tager hensyn til de enkelte tilfælde, hvor kontraktforskningen kommer til at konkurrere med private forskningsfirmaer. Der må selvfølgelig ikke påføres private foretagender unfair konkurrence.

Ved at lade institutterne beholde hele det erlagte beløb tilskyndes de til at være åbne for henvendelser udefra. Tabet herved for statskassen er mikroskopisk og bliver langt opvejet af de erhvervsmæssige fordele og den øgede forskningsaktivitet (beskæftigelse) på institutterne, der bliver resultatet af en udvidet kontraktforskning. Det må henstilles, at bevillingsproceduren bliver så fleksibel i enhver henseende, at ingen projekter går tabt af rent formelle grunde.

Det skal understreges, at spørgsmålet om offentliggørelse må afgøres ved forhandling mellem virksomhed og institut, og at ingen overhovedet tvinges til at medvirke i bestemte projekter mod deres vilje. Ej heller kan den enkelte øge sin indtjening, undtagen hvor der er mulighed for overarbejde. Men et institut kan gennem kontraktforskning øge sin aktivitet, sine indkøb og sit personaleforbrug, hvilket netop er udmærket, såfremt man ønsker en bedre anvendelse af den anvendelige forskning. Der er for øjeblikket brug for enhver offentlig aktivitet, der øger omsætningen uden at belaste de offentlige udgifter.

2 og 3. Informationspligt og forhandlingspligt har bl. a. været foreslået af et af Planlægningsrådet for Forskningen nedsat udvalg vedrørende forholdet mellem forskningsrådene og de højere uddannelsesinstitutioner (Styring af universitetsforskningen, marts 1975). Formålet er at åbne kanaler for gensidig information og inspiration mellem forskere og brugere.

4. Målforskningen kan evt. udføres som „fællesforskning“ med indsats af mandskab fra såvel en

virksomhed som et forskningsinstitut, enten på virksomheden eller på instituttet. Et sådant forsøg vil næppe kunne etableres som kontraktforskning, da der ikke er tale om en virksomhedsstyret „bestilling“ (ordre), men om et fælles projekt med lige stor indflydelse for de to parter. Sådanne projekter kan evt. kompensere for den beklageligt ringe grad af udveksling, der foregår mellem institutions- og virksomhedsansatte forskere.

5. Folketingets statsrevisorer har i deres forskningsberetning nr. II fra 1975 påpeget ønskeligheden af, at en større del af forskningen fik karakter af rekvireret arbejde. Man bør i enhver henseende modvirke, at offentlige myndigheder hver især vil have deres „egen“ forskning, dels fordi forskningsbehovet varierer fra tid til anden på hvert enkelt område, dels fordi man må undgå enhver antydning af mulighed for, at „uvelbehagelige“ resultater kan blive forbigået af hensyn til den ansættende myndighed.

6. Hvor det overhovedet er muligt, bør danske virksomheder have muligheder for at „byde på“ store planlagte investeringer, som eventuelt kan forberedes gennem fællesprojekter, jfr. pkt. 4.

7. Mangelen på erhvervs erfaring hos forskere og undervisere er et velkendt problem, der bl. a. skyldes knapheden på kvalificerede ansøgere i en periode samt måske en lidt for ringe respekt for værdien af erhvervsforskningserfaring. Endvidere er en udveksling mellem privat og offentligt ansatte forskere blevet hæmmet af det offentliges (og måske også private virksomheders) anciennitets- og pensionsregler, som kraftigt belønner den, der bliver i stillingen, medens den, der skifter job, bliver afstraffet økonomisk. Disse regler må ændres, og mængden af åremålsansættelser må øges.

8 og 9. Den enorme overproduktion af akademikere på visse områder gør det nødvendigt, at nye ansættelsesområder opsøges, bl. a. gennem en vis ændring af erhvervsrettet i de samlede uddannelses-tilbud. Fremfor at sætte erhvervsrepræsentanter ind i de styrende organer kunne man forsøge at fremkalde forslag til nye, erhvervsrelevante „moduler“ som de studerende kan vælge. Af samme grund bør erhvervsrepræsentanter selvfølgelig have ændringer i studieforbud forelagt til udtalelse. Da undervisningen jo er tilknyttet forskningsstillinger og dermed afgørende for forskeransættelser, er spørgsmålet af stor betydning for forholdet mellem forskning og erhverv.

10. Indledningsvis bør der selvfølgelig som beslutningsgrundlag udarbejdes en grundigere oversigt over erhvervsforskningens situation i Danmark, sammenlignet med andre lande.